

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА ПРАВИЛНИК ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА НА ФОНД „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	<p>Медицински университет – Пловдив /получено по електронен път електронно копие от писмо до проф. дхн Георги Вайсилов, управител на Фонд „Научни изследвания“/</p>	<p>1. Какви са критериите за „класификация“ на проектите като „проекти за индустриални научни изследвания или експериментално развитие“? Кои конкурсни линии на фонда приемат такива проекти, след като до момента такива са били обект на други бюджетни източници (напр. НИФ, проекти по линия на ОП КБИ и др.).</p> <p>2. Относно чл. 78 – защо не се реализира такава страница, с „неограничен“ или само „достъп“ – информацията, описана в ал. 2 на чл. 78 е много полезна за обмяна на опит, разпространение на научни резултати и информация за научни публикации със свободен достъп.</p> <p>3. Член 3, т. 4 на Правилника пояснява, че ФНИ подкрепя финансово проекти и дейности за насърчаване и развитие на научните изследвания в съответствие с „рамкови програми с определени приоритети на Европейския съюз, както и други европейски и международни инициатива“, в повечето случаи ФНИ е програмен оператор на такива „други“ ЕУ програмни бюджетни източници, при които:</p> <p>а. Броят на проектите, които се финансират за България, е изключително нисък;</p> <p>б. Проектите за BG партньори са с финансов лимит на целия бюджет, който е неколкократно по-нисък от бюджета на европейските партньори (напр. EuroNanoMed, проекти за културно наследство (JPitch), други проекти на Era net).</p>	<p>Няма предложения за промяна.</p> <p>Няма предложения за промяна.</p> <p>Няма предложение за промяна.</p>	<p>Определенията са дадени в Рамката за държавни помощи за научни изследвания, развитие и иновации на ЕК (ОВ С 198, 27.6.2014 г., стр. 1—29).</p> <p>В процес на разработка от ДАЕУ.</p> <p>Ще бъде предоставено на ИС на ФНИ.</p>

		<p>Кое налага тези ограничения? Възможно ли е броят на проектите и бюджетният лимит за ВГ екипи по такива бюджетни източници да бъде увеличен?</p>		
		<p>4. Чл. 87, ал. 5 – всички средства, за които е установена недопустимост и не са възстановени на ФНИ, се възстановяват на Фонда в пълен размер, считано от датата, на която съответният изпълнител е уведомен за Решението на ИС по ал. 1, т. 2 се възстановяват Не трябва ли преди „считано от датата“ да се постанови срок/период, напр. „ ... дневен срок, считано от датата ...“</p>	<p>Приема се първата част: „в 10 дневен срок, считано от датата ...“.</p>	
		<p>В тази връзка от Финансово-счетоводен отдел на Университета има препоръка, свързана с неизразходвани средства по проекти от периода 2009-2012 г. – към Правилника да се въведе допълнителен член или клауза към съществуващ член във връзка с финансиране на проектите: „възстановяване на средства от бенефициентите към ФНИ от предходни години (период 2009-2014), свързано с отчетени, но недофинансирани етапи на проекти, да се извършва след информиране на бенефициента за статуса на тези проекти и оценката на подадените междинни или финални отчети (приключен, одобрен, неприключен, оценка на междинните отчети, и др.) и мотивация за изискването за възстановяване на разходи по тези проекти. (Забележка: МУ-Пловдив има такива проекти: 1 от 2009, три от 2010 (за четвъртия имаме приключване), 2 от 2012 г.)</p>	<p>Не се отнася за проекта на акт.</p>	<p>Ще бъде информиран ИС на ФНИ.</p>
		<p>5. Новите сроковете в член 88 за междинни и финални отчети са големи. Да останат срокове „не по-късно от 1 месец за междинни отчети и не по-късно от 2 - 2.5 месеца за финални отчети.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Необходимо е техническо време за осъществяване на процедурите по оценяване на отчетите от независими оценители и приемане на оценката от ПНЕК и ИС.</p>
		<p>6. От Вътрешни правила за прилагане на процедурите по чл. 71 до чл. 75 от ПФНИ, Раздел III, Чл. 11 – да отпадне:</p>	<p>Не се отнася за проекта на акт.</p>	<p>Ще бъде информиран ИС на ФНИ.</p>

		<p>„съгласие на колектива – прилага се актуализиран списък на научния колектив с подписи на всички членове, притежаващи научната степен доктор или доктор на науките“</p>		
		<p>7. Чл. 11, ал. 7 от Вътрешни правила за прилагане на процедурите по чл. 71 до чл. 75 от ПФНИ, Раздел III – да се допълни срок за публикуване на Решението на ИС на ФНИ и срок за уведомление до Ръководител на проект и Ръководител на научен екип, в състава на който се е наложила промяна: „/7/ Решението на ИС на ФНИ се публикува „в ... срок“ на интернет страницата на Фонда като част от протокола от съответното заседание на ИС. Извлечение от решението, с изходящ номер от деловодството на ФНИ, се изпраща „в срок от ...“ до ръководителя на научния колектив по електронна поща от секретаря на съответната ПНЕК ...“</p>	<p>Не се отнася за проекта на акт.</p>	<p>Ще бъде информиран ИС на ФНИ.</p>
<p>2.</p>	<p>Предложения на чл.-кор. Валентина Петкова, проф. дфн Владимир Добрев, чл.-кор. Емил Нисимов /получени по електронен път/</p>	<p>Чл. 42. 1б : Думата „командировки“ да се замени с „научни посещения“. <i>Когато се използва думата „командировка“ се подразбира, че научното посещение се организира съгласно Наредбата за командировки и специализации в чужбина. Тази Наредба не е съобразена със спецификата на научната дейност и редица нейни постановки са напълно неуместни при приложението им към научните пътувания, финансирани по договори на класирани в конкурси проекти. Напомняме, че това най-често са участия в международни конференции, включително с поканен доклад, или съвместна работа с учени в чужбина. Всички те са резултат изцяло на инициативата и успешната научна дейност на учените, участници в спечелилия конкурс проект. Обаче, по смисъла на чл. 2. (1) от тази наредба, служебните командировки са инициирани от командировачия орган. Третирането от ФНИ на научните посещения, на пръв поглед формално, като командировки, позволява реални злоупотреби с постановките в Наредбата, "мотивирани" с елементарни спекулации с терминологията в нея. Според интерпретацията на Наредбата в коментар на дирекция "Наука" на МОН: "Работодателят преценява необходимостта, целесъобразността и законосъобразността на командировката." Всъщност, базовата организация в лицето на работодателя (напр.</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Не е в съответствие с нормативната уредба.</p>

директор на институт на БАН), няма никакво собствено научно отношение към проектите на Фонда. Директорът не само не възлага задачи по изпълнение на договорите, но в общия случай той не притежава необходимата специфична научна квалификация, за да преценява необходимостта и целесъобразността на научните посещения на участниците в договора. Това е в правомощията единствено на комисииите към Фонда – те са класирали проект, работна програма с конкретни задачи и научен състав, а ръководителят на проекта е упълномощен да прецени необходимостта и целесъобразността на всяко научно посещение в съответствие с одобрената от Фонда научна програма.

За разлика от стандартните командировки в стопанската сфера, научните посещения се финансират от външна организация, ФНИ, не от работодателя, представящ базовата организация. Съответно преценката на законосъобразността им, т.е., съответствието им с клаузите на договора, е задължение на ръководителя на договора, а в крайна сметка се прави от ИС на ФНИ въз основа на задължителните финансови одити

Съгласно Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата : § 4. Ведомствата и предприятията могат да командироваат по реда на наредбата външни експерти с доказан опит и висока квалификация в съответната област. Буквалната интерпретация на тази постановка дискриминира участниците в договора, които вече не са на трудов договор в научната организация. Прилагането ѝ към пенсионирани учени, участници в договора, е некоректно, понеже такива учени не са никакви външни експерти, които по смисъла на Наредбата могат да бъдат привлечани допълнително и съответно командироваани, за изпълнението на служебни задачи, поставени от съответната организация. Тези учени са редовни участници в проект класиран в конкурс, в подготовката на който проект най-често имат ключова роля и, естествено, такава биха имали и в неговото изпълнение. Но, например, директор отказва да издаде заповеди за командировки на пенсионирани учени, финансирани по договор от ФНИ, като се позовава на този параграф 4, който според него: "трябва да се използва само по

		<p>изключение, за външни експерти, които са изключително важни за дейността на института и, разбира се, по преценка на директора". Дирекция "Наука" повтаря тези аргументи: Директорът "трябва да прецени дали е целесъобразно да командирова външни експерти"; „командирането на работници и служители е право на работодателя, а не негово задължение". Абсурдно е ръководителят на базовата организация да ползва такова право, с което може да провали без всякакви обективни основания командировки, финансирани по договори. Но именно архаичните правила на ФНИ го определят като "командироващ", с което му предоставят автоматично въпросното право, с изискването за издаване на Заповед за всяка командировка с неговия подпис. При това в Правилника на ФНИ няма никакви механизми за оспорване на неоснователни откази за командироване.</p>		
		<p>Чл. 44, ал (3): Да отпаднат думите: „която представя проектно предложение пред Фонда,“. Проектното предложение се изготвя от колектива на проекта, и именно колективът подлежи на преценка, и съответно „представя“ проектното предложение пред Фонда.</p>	Не се приема.	Алинеята определя кой представя проектното предложение, а не кой трябва да го изготви.
		<p>Чл. 45: Думата „командировки“ да се замени с „научни посещения“. Мотивировка: както към чл. 42.</p>	Не се променя.	Не съответства на нормативната уредба.
		<p>Чл. 64, ал. (1), 1б да се замени с 1б и 1в : 1б) изпълнител на договора - ръководител на научния колектив; 1в) базова организация, обслужваща финансово договора. Предложената поправка отразява фактическото положение, че колективът на договора е изпълнител на договора, а базовата организация го обслужва финансово.</p>	Не се приема.	Не променя по същество текста на алинеята.
		<p>Чл. 67. Да отпаднат думите: „или на базова организация“ Тук автоматично се дава право на базовата организация да ликвидира класирано проектно предложени без никаква обосновка. Същевременно, не са предвидени никакви механизми за оспорване на неоснователни</p>	Не се приема.	Оценката на базовата организация е част от оценката на проектното предложение, тъй

		<p><i>откази от страна на базовата организация. Така директор на институт на БАН "обосновава" отказа си да подпише договора на класиран проект, просто с наличието на такава възможност за отказ в този член.</i></p> <p>Ако все пак досегашният текст на чл. 67 се запази, той да остане като ал. (1), но да се добави ал (2):</p> <p>Чл. 67 (2) Ако ръководителят на базова организация, чийто проект е одобрен за финансиране, откаже сключването на договор, то ръководителят на договора има право да намери друга базова организация, която да обслужва финансово договора.</p>		<p>като тя осигурява материалните условия и инфраструктура за планираните изследвания. По тази причина не би трябвало да се сменя базовата организация.</p>
		<p>Чл. 74. (1) Да отпаднат думите : „утвърдено от ръководителя на базовата организация, и на партньорите, ако има такива.“</p> <p><i>Когато се налага промяна на колектива, именно самият колектив трябва да реши какви да са промените. Да не забравяме, че в такива случаи се иска съгласието на всички засегнати учени, както напускащи, така и нови. Няма никаква причина базовата организация да се въвлеча в процеса.</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Изискването е свързано с необходимостта ръководителят на организацията да е информиран за състава на научния колектив във връзка с изплащане на възнаграждения за дейността.</p>
		<p>Чл. 74 (2) Да отпаднат думите: „е престанал да отговаря на предварително обявените изисквания за съответната позиция или“</p> <p><i>Фразата, която предлагаме да отпадне, подлага излишни ограничения в/у ръководителя на договора, с което може да се злоупотребява (което се случва в практиката). Например, в някои Насоки се слага излишното според нас условие (допълнително спрямо Правилника на ФНИ) ръководителят на договора да е на щат в базовата организация. В резултат, при внезапно пенсиониране на ръководителя на договора (не по негово желание), последният трябва да бъде сменен, въпреки че няма никакви човешки пречки той да продължи да ръководи договора. Резултатът е затрудняване, а понякога направо провал на изпълнението на проекти на ФНИ, което напълно обезсмисля експертната оценка в конкурсите, в които са класирани. Второто</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Ако дадено лице не отговаря на изискванията, не може да изпълнява съответната функция.</p>

		<p><i>изречение на тази алинея е напълно достатъчно за правилното продължаване функционирането на договора.</i></p>		
		<p>Чл. 75 (1) : Думите „съгласувано с ръководителя на базовата организация и партньорите, ако има такива, уведомява писмено управителя на Фонда и мотивирано иска удължаване на срока“ да се заменят с: „уведомява писмено управителя на Фонда, базовата организация и партньорите, ако има такива, и мотивирано иска от Фонда удължаване на срока“. <i>Ако колективът е преценил, че не може да се справи в срока на договора, няма причина да „съгласува“ това с базовата организация. Достатъчно е уведомление.</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Изискването е свързано с необходимостта ръководителят на организацията да е информиран за срока за изпълнение на проекта, тъй като от този срок зависи докога могат да бъдат използвани финансовите средства.</p>
		<p>Чл. 85 (2): Думите: „ръководителя на базовата организация,“ да станат: „ръководителя на ФСО на базовата организация,“ <i>Именно ръководителят на ФСО е подписал финансовия отчет и той трябва да го коригира, ако е нужно.</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>БО е страна по договора за финансиране. Ръководителят ѝ носи отговорност за разходване на финансовите средства.</p>
		<p>Да не се изисква ръководителят на научния колектив да е на трудов договор в базовата организация. Може да не е никъде на трудов договор, например, пенсионер - актуалната му научна му активност се удостоверява в представяното CV. <i>Изискването ръководителят на научния колектив да е на трудов договор в базовата организация може да доведе до злоупотреби от страна на ръководителя на базовата организация. Това вече се случва на практика и може да доведе до провал на научната програма на договора.</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Изискването е необходимо, за осигуряване на ефективно администриране и изпълнение на проекта.</p>

	<p>Да не се изисква научните посещения в чужбина и у нас да се оформят като командировки по Наредбата за командировките. Организацията на пътуването/посещението трябва да бъде на уведомителен режим от страна на ръководителя на договора с писмо до директора и гл. счетоводител, след което се задействат всички финансови процедури както при командировка.</p> <p><i>По същество ще се спазват всички ограничения на Наредбата, но няма да се иска Заповед за командировка, което води до излишни ограничения. Всички разходи се определят съгласно предложение на ръководителя на договора. Това предложение съдържа: 1. цел на пътуването (град, държава); 2. Срокове : дати на тръгване и връщане. 3. Предложение за заплащане на хотел и на дневни (като се използват нормите от Правилника за командировките). Съответно участникът в договора представя фактури за закупения билет, за заплащане на хотела, за медицинска застраховка, бордни карти, които удостоверяват реалните дни, за които има право на хотел и на дневни. Разбира се ФСО проверява наличието на пари в договора. Тук има два варианта за разходване и отчитане: 1) ученият закупува предварително билета за пътуване в удобен за него срок и представя фактурата на ФСО заедно с предложение на ръководителя на договора; съгласувано с ръководителя на договора може да получи аванс за дневни и квартирни, които отчита после по стандартния начин. 2) отчита всичко след пътуването.</i></p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Не е в съответствие с нормативната уредба.</p>
	<p>Какво е Базова Организация - може ли да бъде организация регистрирана с нестопанска цел, без условие да е акредитирана в НАОА? Това може да е фондация с поле за дейност в науката. Такава Фондация е организирана от учени от Софийския университет : „Теоретична и изчислителна физика и астрофизика” (ТИФА), но напоследък ФНИ отказва да я ползва за БО. Ако това се разрешава, учените могат да си организират такава и да си наемат счетоводител, биха могли да осъществяват дейност, без да попадат в хватките на казионните научни организации.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Опитът от конкурси от предишни години показва сериозни проблеми при финансиране на организации от този тип (за справка книгата на чл. кор. Хорозов, проверка по конкурс от 2012 г.)</p>

		<p>Може ли да се осигури индивидуално финансиране на отделни учени с финансово обслужване директно от ФНИ?</p>	<p>Не е предложение.</p>	<p>Страна по договора за финансиране е юридическо лице- БО, а не отделните учени , които са физически лица.</p>
		<p>Може ли да се ползва ФСО на БАН-Администрация като базова организация ?</p>	<p>Не е предложение.</p>	
		<p>Предлаганите промени единствено улесняват администрацията и ИС на Фонда, но не и учените.</p>	<p>Не е предложение.</p>	
		<p>Да отпадне предлаганата в Проекта ал. (6) на чл. 46 (§ 15.): „(6) Ръководителят на проекта трябва да бъде назначен на трудов договор към базовата организация, което се удостоверява с подписване на декларация, когато това се изисква от условията на конкурса.“. <i>Изискването ръководителят на научния колектив да е на трудов договор в базовата организация е необосновано и може да доведе до злоупотреби от страна на ръководителя на базовата организация, например с избирателно пенсиониране на ръководителя на текущ проект. Това вече се случва на практика и може да доведе до провал на научната програма на договора. С подобно ограничение се дискриминират активно работещи асоциирани членове на базовата организация, и в частност, пенсионирани членове на САЧК, в противоречие с чл. 8 от Закона на БАН и чл. 61 от устава на БАН.</i></p>	<p>Не се приема</p>	<p>Изискването е необходимо, за осигуряване на ефективно администриране и изпълнение на проекта.</p>
		<p>Да се добави към чл. 67 нова алинея: ал (1): Ако ръководител на базова организация откаже да сключи договора на проект, одобрен за финансиране, без съгласието на ръководителя на научния колектив и без основателни причини, т.е. при отсъствие на нарушения на правилата на конкурса и на този правилник, базовата организация заплаща на Фонда всички разходи, направени от Фонда за оценката и класирането на проекта в 1-месечен срок. На научния колектив се дава възможност да предложи друга базова организация, с която да се сключи договора с Фонда и която да обслужва счетоводно договора.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Оценката на базовата организация е част от оценката на проектното предложение, тъй като тя осигурява материалните условия и инфраструктура за планираните</p>

		<p>ал(2) - следва стария текст с добавката, предлагана към този член в & 28 от Проекта. <i>Чл. 67 дава възможност на недобросъвестни ръководители на базисни организации да провалят без никакви основания проекти на неугодни тям учени, като откажат да подпишат договора на класиран в конкурс проект, какъвто случай има с директор на институт на БАН.</i></p>		<p>изследвания. По тази причина не би трябвало да се сменя базовата организация. Посоченият проблем би трябвало да се реши вътрешно в организацията.</p>
		<p>Изменение на чл. 79 ал (7) , като текстът в квадратни скоби трябва да отпадне: „(7) Ако междинен или окончателен отчет по проект не бъде предаден до шест месеца след изтичане на определения срок по ал. 1, Фондът предприема действия за възстановяване изцяло на сумата за съответния отчетен период. [Ръководителят и членовете на научния колектив на проекта нямат право да участват в колективи за подаване на нови проектни предложения по конкурси на Фонда за срок от три години.] Предлага се нов текст: В случай, че финансовите отчети (междинен или окончателен) се подготвят от счетоводството на базисната организация, отговорност за навременното им предаване носят представителите на базовата организация в договора. Отговорността за навременното предаване на научния отчет е на ръководителя на научния колектив. При закъснение на предаването на финансовия отчет сумата се възстановява от базовата организация, като тя губи правото да участва като базова организация в конкурси на Фонда за 1 година (при единично нарушение) и 3 години (при системни нарушения). При закъснение на изготвянето на научните отчети сумата се възстановява от ръководителя на научния колектив, като той и членовете на колектива нямат право да участват в колективи за подаване на нови проектни предложения по конкурси на Фонда за срок от три години. <i>Абсурдно е да се наказват учените, а не администраторите, отговорни за изготвянето на финансовия отчет. В институт на БАН има примери на забавяне от счетоводството с месеци на финансовите отчети, въпреки многократните напомняния на ръководителите на научните колективи. А с предлаганата от МОН нова "наказателна"</i></p>	<p>Приема се. Текстът на ал. 7 се променя на: „(7) Ако междинен или окончателен отчет по проект не бъде предаден до шест месеца след изтичане на определения срок по ал. 1, Фондът предприема действия за възстановяване изцяло на сумата за съответния отчетен период от базовата организация и партньорските организации, ако има такива. Ако забавянето се дължи на</p>	<p>Предложението е аргументирано.</p>

		<p><i>формулировка в този член, един ректор/директор, на когото е подчинен изготвящият отчетите счетоводител, може даже съзнателно да провали договор, с всички изредени негативни последици за участниците му.</i></p>	<p>непредаден научен отчет, ръководителят и членовете на научния колектив на проекта нямат право да участват в колективи за подаване на нови проектни предложения по конкурси на Фонда за срок от три години.“</p>	
--	--	---	--	--